

Magyar Karszt-és Barlangkutató Társaság részére!

1982. évi jelentés.

1982. évben az előző években elkezdett, ill. előkészített munkák befejezésén dolgoztunk. Nagy célokat tűztünk magunk elé, különös tekintettel szakosztályunk 15 éves jubileumára. Szakosztályunk életében és kutatási területeinken komoly előrelépés történt.

A Tapolcai-Tavasbarlangban évek óta a folyamatos karsztviz-csökkenés ellenére a vízszint stabilizálásán fáradoztunk. 1979. óta okoz gondot ez a vízmennyiség-csökkenés. Ekkor készítettünk egy szakvéleményt, amely megoldást jelentett a további vízmennyiség csökkenés mellett a vízszint stabilizálásra. A szakvéleményünkben a több, mint egy évtizedes munkánk is tükröződött.

Dr. Kessler Hubert és dr. Láng Sándor szakvéleményével szemben a bizottság a mienket tartotta kivitelezésre alkalmasnak. E döntés után elkezdtük a munkálatokat a szakvéleményben leírtak megvalósítására. Sajnos, csak az első ütemezést -időiglenes megoldásként- tudtuk elvégezni, mivel ez is már komoly eredményt hozott: újra csónakázhatóvá vált a Tavasbarlang, - és már nem volt fontos a további munka. Ez az ideiglenes megoldás másfél-két évig tartott. Csak azért nem tartott tovább, mert a szükséges ismeretek hiánya miatt ezt tönkretették. 1981.-ben újra jelentkezett a probléma: a Tavasbarlangban nem lehetett csónakázni. Összehívtak egy magas szintű megbeszélést, ahol csak úgy "röpködtek" a tízmilliós felajánlások a Tavasbarlang megmentésére. A tapolcai pártbizottság titkára a várható további bauxitbányászat következtében felmerülő nagyobb karszt-vízszint emelkedésre való tekintettel feleslegesnek nevezte a nagy beruházásokat a Tavasbarlangba, csaka Tó és a tapolcai városkép megmentésére szavaztak meg egy megoldást, amely kb. 10 milliós beruházás lesz.

Az általunk nem ismert okok miatt süket fülre és teljes érdektelenségre találtunk. E tény annál is érthetlenebb számunkra, mivel jelenlegi nehéz gazdasági helyzetben nem mindegy mire költünk tízmilliót.

Ekkor, 1982. február 25.-én kapcsolódtunk be a megbeszélésekbe, mint akik közel 15 éve szeretik és kutatják a Tavasbarlangot, szeretnénk volna megmenteni a pusztulástól, a kiszáradástól. A korábbi szakvéleményünket továbbfejlesztve, újabb szakvéleményt küldtünk az illetékes szerveknek. Elképzelésünk mindenkinek tetszett, de senki sem bízott a sikerében, és szinte halálra ítélték a Tavasbarlangot. Egyedül az Idegenforgalmi Hivatal támogatott bennünket. Mindezek ellenére 1982. április 24.-27.-én tábort szerveztünk a Tavasbarlangban és a Malomtónál, nagy technikai apparátussal felvonulva. Kísérletet folytattunk elképzelésünk, ill. szakvéleményünk igazolására, - teljes sikerrel. 1982. április 27.-én újra lehetett csónakázni a Tavasbarlangban.

A barlangban vízáramlás vizsgálatot végeztünk a szűkevény források megállapítása érdekében és vizsgáltuk a barlangi víz és az elszökő források hőviszonyait.

A felmérések alapján sikerült megvalósítanunk a barlang szűkevény forrásainak mesterséges visszatáplálásával beállítanunk a Malom tó és ezzel a Tavasbarlang vízszintjét, és ami meglepő volt számunkra, a mesterséges visszatáplálás mellett még többszörös mennyiségű tulfolyást tapasztaltunk. Tehát elképzelésünket beigazoltuk létük, mivel ezzel a módszerrel még komolyabb vízmennyiség csökkenés esetén is tartható lehetne a Tavasbarlang vízszintje./A kísérlet eredményét a mellékelt jegyzőkönyv igazolja/.

Az ideiglenes megoldás költsége kb. 20-30.000.- Ft volt, melyet szakosztályunk fizetett. Az általunk tervezett végleges megoldás kb. 500.000.- Ft költséggel jár. Sajnos a teljes érdektelenség miatt inkább a jóval drágább megoldást választják, úgy tűnik, itt más érdekek sokkal fontosabbak, mint a Tavasbarlang megmentése.

Pedig ez nem csak gazdasági szempont, mert a tervezett tizmilliós megoldással egy medencévé alakítják a Malomtavat és teljesen felborítják a biológiai egyensúlyt és kipusztulhat az "idegen víztől" az itt egyedülálló "fürgő csele" halállomány, nem beszélve a Tavasbarlangról, melynek varázsa csónakázó tó nélkül szertefoszlik és talán még a lecsökkenő karszt vízszint a Kórházbarlang-i gyógykezelés hatékonyságát is lerontaná, mivel ebből a karsztvizből, ill. kőzetből vólnak ki azok a calcium-magnézium ionok, amelyek a gyógyítást végzik a betegeknél.

Több fórumon is próbálkoztunk a véleményünk szerint jó megoldás támogatásáért, de ismételjük, hogy általunk ismeretlen okok miatt változatlanul süket fülekre és teljes érdektelenséggel találoztunk. Ugy tűnik, megoldásunk túl egyszerű és túl olcsónak bizonyult. Nem hisszük, hogy a népgazdaság szempontjából jelentéktelen, hogy mire költenek tizmilliót és az mennyi idő alatt térül meg, ha meg térül egyáltalán.

A Barlangkutató Szakosztállyal közösen az előző évi előkészületek után megszerveztük a II. Baradla-Alsóbarlangi tábort, ahol másodszor alkalmaztuk a feltárásnál kidolgozott új módszert, a szifonokba telepített szivattyúkkal. A táborhoz szükséges technikai felszereléseket /szivattyúkat, kábeleket, kapcsolószekrényeket/ szakosztályunk Bercik Pállal és a SZIKFI-vel együttműködve biztosította. A Barlangkutató Szakosztály Baradla csoportja vállalta a térképezést. A tábor személyzetét a két szakosztály és más egyesületek és egyéni tagok segítségével biztosítottuk.

A leküzdött szifonok száma magukért beszél: 1980.-ban 8. szifonig jutottunk el, 1982.-ben a 16. szifont is leküzdöttük és bejutottunk a végcél: az Óriás terem alá. A hatalmas energiával, technikával felszerelt tábor sikeresen oldotta meg a feladatot, több százezer köbméter vizet szivattyúztunk le a szifonokból. Egyszerre 12 szifont kellett "nyitva tartanunk", szivattyúznunk, - ez hatalmas emberi és technikai próbatétel volt. Egy kisebb árvíz is teljesen feltöltötte a szifonokat és szinte újra kellett kezdeni a

munkát előről, de sikerült befejeznünk és a beépített technikát kimentenünk.

Szeretném megemlíteni Bercik Pál munkáját, aki ugyan nem Meteoros, de kiemelkedő teljesítményt nyújtott a táborban.

Ezúton is köszönetet mondok a segítséget nyújtó többi egyesületnek, csoportnak és egyéni tagoknak, akik segítettek a tábor munkáját, mivel a tábor a váratlan nehézségek /árviz/ miatt meghaladta az összehozott Meteoros "buvár" és "barlangos" szakosztály erejét is.

A barlangos szakosztállyal való közös táborunk a kisebb-nagyobb zökkenők ellenére eredményes volt és bebizonyította: együtt még kisebb nehézségek leküzdése is könnyebb és eredményesebb.

A táborról a szakmai cikket a szaklapunkban: a "KARSZT ÉS BARLANG" -ban kívánjuk publikálni.

A tábor dokumentációja jelenleg még feldolgozás alatt van.

A Paradla-Alsóbarlangi tábor után szintén a barlangos szakosztály két csoportjával közösen /Foton és Diogenes/ Máltán jártunk, ahol karsztos és karsztos barlangokkal ismerkedtünk víz alatt és víz felett. Ezekről fotó-és filmfelvételeket készítettünk, melyekből előadásokat tartunk.

Az említett eredményekkel -ugy érezzük- méltán ünnepeltük szakosztályunk 15. éves évfordulóját, melyet egyesületünk 3 kitüntetéssel is elismert.

Horváth Győző
szakosztályvezető

E M L É K E Z T E T Ö

Készült: 1982. április 26-án a Bakonyi Bauxitbánya Vállalat Hidrológiai Osztályán.

Jelen vannak: KPVDSZ Vörös Meteor TE részéről: Horváth Győző
Borsai Gyula

Bakonyi Bauxitbánya V. " * Kis István

Tárgy: Szűkevény források visszavezetése a felső tóba.

A mai napon a felek találkoztak és a Bakonyi Bauxitbánya Vállalat kérésére az elmúlt két napban lefolytatott kísérletről az alábbi tájékoztatást adja Horváth Győző.

Korábbi javaslatának igazolására kísérletet kezdtek a Malom-tó felső tavának feltöltésére 1982. április 24-én.

A kísérlet céljaira 2 db FLIOT 3126 tip. MF járókerékkel felszerelt szivattyút, ill. 1 db FLIOT HT 250 típusu szivattyút alkalmaztak.

Ezen szivattyuzáshoz Horváth Győző emlékezete szerint 1982. januárjában Papp Zoltánál tárgyalt és a szivattyuzás ellen kifogást nem emelt. A szivattyuzási munkálatok megkezdése előtt a felső tó nyugalmi szintjét a szilip meghatározott pontjától megmérték, melynek értéke 905 mm. Ugyanakkor a barlangban lévő víznívó az ott elhelyezett vízmércén 19 cm.

A szivattyuzást 1982. április 24-én szombaton 13 órakor kezdték.

A mérési adatokat táblázat tartalmazza.

A kísérletet 1982. április 26-án délután abbahagyják.

A Bakonyi Bauxitbánya Vállalat tájékoztatja jelenlévőket, hogy a tó leürülésének mérését az elkövetkezendő napokban ugyanazon ponttól figyelemmel kíséri és ugyancsak leolvassa a barlangban lévő vízszint mozgást.

Ezen adatokról a nyugalmi helyzet visszaállása után írásban tájékoztatást ad.

Horváth Győző címe: 1194 Budapest XIX
Ságvári u. 68.

K.m.f.

N. B. Gy.

Horváth Győző
Borsai Gyula

Tapolca Malomtó szivattyuzási adatai

1982. április 24. szombaton 13 h tő 905 mm
barlang 19 cm
14.20 h tő 888 mm
15.05-kor minden megállítva
15.45 1 db 3126 sziv. indult
17.10 h. tő 875 mm
17.35 második MT 3126 indul
17.45 h. tő 860 mm
18.30 h. " 846 mm
19.40 h. " 824 mm
21.00 h barlang 25 cm

1982. április 25. vasárnap 8.00 h barlang 35 cm
9.40 h tő 688 mm
13.10 lefolyó szigetelés. /kb. felére csök-
kezt az elfolyás./
14.30 h tő 682 mm
14.45 h " 676 mm
16.50 h " 652 mm
17.50 h " 644 mm
19.50 h " 628 mm

1982. április 26. hétfő 8.40 h tő 572 mm
8.45 h barlang 50 cm
9.25 h tő 569 mm
15.00 h " 540 mm